

SÖYLEŞİ

ğı ve halen ithal edilen kömür, potas ve fosfat gibi endüstriyel hammadde neredeyse petrol kadar döviz ödenmesi gerekeceği açıktır. Bunların yanısıra, yakın zamanlarda etütleri tamamlanan ve önemli rezervler ortaya konan sepiyolit gibi yeni hammadde konuları da» gerek ihracat açısından gerekse yurtiçinde, özellikle çevre kirliliği uygulamalarında gelişmeye açık olarak beklemektedir.

Tüm madencilik sektörü için gerekli olduğu gibi, endüstriyel hammaddeler konusunda da kısa, orta ve uzun vadeli, sağlıklı arz-

talep ve üretim projeksiyonları ile birlikte hazırlanmalı, bunlara paralel arama ve madencilik politikaları geliştirilmelidir. İhracatta tuvenan cevher payı azaltılmalı, konsantre, yarı mamul ve mamul ihracatı teşvik edilmelidir. Üretici ve ihracatçı örgütleri kurularak pomza örneğinde olduğu gibi, kendi kuyusunu kazan, ihracatta fiyat kırma ve pazar kapma yarışı önlenmeli, milli kaynaklarımızın ülke çıkarları doğrultusunda en verimli şekilde kullanılması sağlanmalıdır. Gümrük Birliği ve Avrupa Topluluğuna tam entegrasyon sürecinde endüstriyel ham-

maddeler madenciliği ve buna dayalı sanayilerin geleceği konusunda acil bir çalışma başlatılmalıdır.

Gerek çeşitlilik gerekse rezervler açısından büyük önem arz eden ve yeterli ilgi gösterildiği takdirde yaratacağı katma değer ile ekonomimizin belkemiği olabilecek endüstriyel hammaddeler alanında, arama, araştırma, teknoloji geliştirme ve hatta pazar araştırmalarını da kapsayan çok geniş bir perspektif içinde faaliyette bulunacak Endüstriyel Hammaddeler Araştırma Merkezi kurulmalıdır,

Odamız lokalinde 07.01.2007 tarihinde "Biri Faylar m Deprem" konulu hit söyleşi yapıldı. Teknik söyleşiler programı içinde düzenlenen bu

m

Türkiye'de deprem, doğal afetlerin içinde ilk sırada yer almaktadır. Tarihsel kayıtlara göre yitimi depremlerin tekrarlanma periyodu 1.1 yıldır. Bu depremlerin bir çoğu toplum üzerinde olumsuz etkiler bırakan» can kaybının yanında önemli ekonomik sararlara neden olan boyutlara ulaşmaktadır,

Silindiği ümm yerin belirli derinliklerinde biriken enerjinin boşalması sonucunda ortaya çıkan sismik dalgaların yeryüzünde meydana getirdiği sariintılar deprem olarak tanımlanmaktadır. Enerji g#nelde fay olarak tanımlanan süresizlik düzlemleri boyunca birikmekte veya boşalmaktadır, inerfi boşalımı belli bir boyutun üstünde bir değerde olduğunda yüzeydeki fayda bir kırılma» bir hareket izlenmektedir* İşti geç« miste harekât @dip aynı şartlar altında hareketini yinleme olasılığı olan faylar riiri fay olarak tanımlanır* Türkiye jeolojisinin özelliği gereği Kuvaterner'den bugüne dek hareket etmiş faylar gelecekte hareket edeceği düşünülerek diri olarak kabul edilmektedir. Bu durumda depreme yönelik çalışmaların yapılabilmesi için olay yerinin belirlenmesi diğtr bir deyişle© diri fayların bilinmesi ilk şarttır. Gerek depremi önceden köstirm© çalışmaları, gerekse depremin zararlarını en aza indirmeye çalışmaları önerilen diri fayların ktndlilerine göm yönlendirilmektedir. Diri fay harftalamalardan çıkarılan önemli iki noktadan biri* fayların yüzeyde hareketlerinin tetenmesi, ©dan daha büyük depremlerde ancak olabilmektedir. İkinci önemli noktada ^'dan büyük, 7 ve daha büyük depremlerin tekrarlanma periyodu 300-400 senedir. O hakte M önemli fonuç deprem çatışmalarını yönlendirmektedir. 1, Ortaya çıkarılan diri faylar, gözlemlenen

önce yüzeyde kırılmayı gerektirecek büyüklükte deprem sürecini yaşamışlardır. Dolayısıyla gelecekte de üzerlerinde aynı büyüklükte depremler beklenilir. 2, Faylarda meydana gelen enerji birikiminin maksimum boşalması Türkiye şartlarında 300-400 yılda bir olduğuna göre, son yüzyılda hareket eden faylar değitde, son üç yüfl seneden beri hareket geçirmemiş faylar daha yakın bir deprem potansiyeline sahiptirler. Depremlerin tekrarlanma periyodu ile ilgili bilgiler, yöre halkının anlatımı, deprem katalogları ve aletsel kayıtlara dayanmaktadır,

TÖm bilgiler yaklaşık 2 bin yıllık bir geçmişe dayanmadadır. Anoaak Diri Fayın yaşam süreci yaklaşık bir milyon yıla dayanmaktadır* Tekrarlanma periyodunu daha sağlıklı verilere dayandırmak için paleosismolop denilen, faya dik yarmalar yapılarak fayın kestiği birimlerde ortaya çıkarılan depreme yorumlanabilen verilerin ortaya çıkardığı, hareket tekrarlanması tekniğidir,

Ülkemiz açısından çok önemli olan bu biformdalına ait üniversitelerde yeterli bir eğitim yapılmadığı gibi uygulayıcı kuruluşların da fazla önemsemedikleri bir gerçektir. Sonuçta Türkiye'de deprem zararlarının boyutu diğer ülkelerden daha fazla olmaktadır* Başta Türkiye deprem bölgeleri haritasının yeni verilere göre yenilenmesi gerekir. Ayrıca depreme yönelik gerek zmmimmı azaltıcı, g@r#k\$# önceden kestirilmesi amaçlı çalışmaların yakında anlatılmaya çatışılan Diri Fay- Deprem ilişkisi dikkate alınarak yapılmalıdır. Bu çalışmaların başarılı olabilmesinin en önemli şartı, halkın bilinçlendirilerek olaylara sahip çıkmasının sağlanmasıdır.